

POSTANOWIENIE

Dnia 21 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa W. B.

przeciwko P. [...] Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 kwietnia 2015 r.,

skargi powoda o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 27 listopada 2012 r., sygn. akt VII Pa [X], VII Pa [Y],

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Pełnomocnik powoda wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 27 listopada 2012 r., zaskarżając go w całości.

Zarzucono naruszenie art. 57 § 2 k.p. polegające na błędnym zastosowaniu tego przepisu w zw. z naruszeniem art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 167), polegającym na niezastosowaniu tego przepisu i uznanie, że powód nie był objęty szczególną ochroną związkową, co doprowadziło do błędnego nie uznania, że rozwiązanie umowy o pracę z powodem nastąpiło z naruszeniem przesłanek formalnych dopuszczalności rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia i oddaleniem powództwa w całości; a także art. 42 § 2 k.p. poprzez przyjęcie, że powierzone powodowi czasowo czynności i stanowisko polegające na opracowaniu strategii

wykorzystania samochodów z napędem ekologicznym odpowiadało jego kwalifikacjom, a nadto, że po stronie pozwanego istniała uzasadniona potrzeba zakładu pracy. Jako konsekwencję ww. naruszeń wskazano również na naruszenie: art. 6 k.c. w zw. z art. 300 k.p. i art. 42 § 2 k.p., art. 52 § 1 pkt 1 k.p., art. 52 § 2 k.p., art. 56 § 1 k.p.

Ponadto, zarzucono naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. polegające na nierozpoznaniu przez sąd II instancji wszystkich zarzutów podniesionych przez powoda w apelacji; a także art. 385 k.p.c. oraz 386 § 1 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie i uwzględnienie apelacji pozwanego pomimo jej bezzasadności.

W dalszej części skargi podniesiono, że zmiana lub uchylenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków nie było i nie jest możliwe. Stwierdzono, że brak było podstaw do złożenia skargi o wznowienie postępowania. Jednocześnie wyjaśniono, że powód złożył skargę kasacyjną od zaskarżonego wyroku. Skarga kasacyjna została jednak odrzucona postanowieniem Sądu Okręgowego z 30 lipca 2013 r. z uwagi na nieuiszczenie w terminie opłaty sądowej w kwocie 18.130 zł, po wcześniejszym oddaleniu przez Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z 20 marca 2013 r. wniosku powoda o zwolnienie go z opłaty od skargi kasacyjnej. Argumentowano, że postanowienie Sądu Okręgowego w W. z 20 marca 2013 r. w sposób oczywisty i bez winy powoda pozbawiało go prawa do sądu, przez co został naruszony art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, oraz uniemożliwiło zmianę lub uchylenie zaskarżonego wyroku w trybie rozpoznania skargi kasacyjnej.

Ponadto, wskazano, że w sprawie zachodzi przypadek określony w art. 424¹ § 2 k.p.c., powołując się w tym zakresie na naruszenie konstytucyjnych prawa do sądu, wolności tworzenia, zrzeszania się i działania związków zawodowych oraz zasady ochrony pracy.

Pełnomocnik skarżącego wniósł o stwierdzenie, że zaskarżony wyrok jest niezgodny z prawem, w szczególności z art. 32 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych, oraz/ lub art. 57 § 2 k.p. art. 42 § 2 k.p. art. 52 § 1 pkt 1 k.p., art. 52 § 2 k.p., art. 56 § 1, art. 6 k.c. w zw. art. 300 k.p., art. 42 § 2 k.p., a także art. 24, art. 59 ust. 1 i 4 Konstytucji RP; oraz o zasądzenie pod pozwanego na rzecz skarżącego kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c. można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. W wyjątkowych wypadkach, jak stanowi art. 424¹ § 2 k.p.c., gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można także żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie wyroku w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że wyjątkowe wypadki, o których stanowi art. 424¹ § 2 k.p.c., odnoszą się także do przyczyn nieskorzystania przez stronę z przysługujących jej środków zaskarżenia. Podkreśla się przy tym, że przyczyny te muszą mieć charakter wyjątkowy w znaczeniu obiektywnym. Przez co rozumie się wyjątkowe okoliczności obiektywnie uniemożliwiające stronie wniesienie środka zaskarżenia, a nie okoliczności subiektywne wynikające z woli lub zaniedbań strony. Wnosząc skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku, strona musi zatem wykazać, że nieskorzystanie przez nią z przysługującego środka prawnego nastąpiło z wyjątkowych powodów mających charakter siły wyższej, takich np. jak ciężka choroba, katastrofa, klęska żywiołowa czy wyjątkowe okoliczności leżące po stronie osób trzecich, które, obiektywnie rzecz biorąc, uniemożliwiły wniesienie środka zaskarżenia (postanowienia SN z dnia: 20 stycznia 2014 r., II BP 11/13, LEX nr 1413502; 5 lutego 2014 r., III BU 2/13, LEX nr 1644563 i powołane tam orzeczenia). W orzecnictwie Sądu Najwyższego podkreśla się również, że wyjątek od zasady określonej w art. 424¹ § 1 k.p.c. uzależnia dopuszczalność skargi od kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek: po pierwsze - istnienia wyjątkowego

wypadku, który uniemożliwił wniesienie środka odwoławczego lub środka zaskarżenia, po drugie - występowania niezgodności z prawem o kwalifikowanym charakterze, wynikającej z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela (postanowienie SN z 20 stycznia 2014 r., II BP 11/13).

W niniejszej sprawie powód miał możliwość dochodzenia zamiany lub uchylecia wyroku Sądu Okręgowego w W. z 27 listopada 2012 r. w trybie postępowania kasacyjnego. Z możliwości tej powód zamierzał zresztą skorzystać, składając skargę kasacyjną. Ostatecznie jednak, z powodu nieuiszczenia w terminie należnej opłaty sądowej, skarga kasacyjna została odrzucona. W przedstawionych okolicznościach pozostaje zatem ocenić dopuszczalność skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem ww. wyroku Sądu Okręgowego z perspektywy spełnienia warunków, o których mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c.

Odrzucenie skargi kasacyjnej od zaskarżonego wyroku stanowiło konsekwencją decyzji skarżącego, który nie uiszczył w terminie opłaty sądowej od skargi kasacyjnej. Decyzję tę podjął po wcześniejszym oddaleniu przez Sąd Okręgowy wniosku o zwolnieniu go z obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od skargi kasacyjnej. Jednocześnie skarżący nie wykazał, że wystąpiły inne wyjątkowe okoliczności uniemożliwiające mu skuteczne wniesienia skargi kasacyjnej od zaskarżonego wyroku. Odrzucenie skargi kasacyjnej nie nastąpiło zatem z przyczyn wyjątkowych o charakterze obiektywnym, niezależnych do woli skarżącego. Tym samym nie został spełniony jeden z dwóch koniecznych warunków dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, o których mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c.

Niezależnie od powyższego, pełnomocnik skarżącego nie wykazał również, spełnienia drugiego z ww. warunków dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem, tj. kwalifikowanej niezgodności z prawem zaskarżonego wyroku w konsekwencji naruszenia konstytucyjnego prawa powoda do sądu, oraz wolności tworzenia, zrzeszania się i działania związków zawodowych.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 424⁸ § 2 k.p.c.

l.n